

טיפוס

עלון המועדון האלפיני הישראלי

גיליון יוני 1998

תוכן העניינים

רשימת השתלמויות 1
ÄÅÃÒÅÚ ÄÅÅÒÃ 1
ÃÁØ ÄÒÅØÊ 2
ÖÉÅÃ 3
Ú÷ØÉÚ ÁÅØÃÅÏ / ÀÐÃØÉÀÄ ÒÐÚÉ ÅÉÐÉÁ ÙÅÙÏ 4

äåãòåú äåáòã

- חברי מועדון שטרם קיבלו כרטיסי חבר, מתבקשים להתקשר למיכה כדי לברר אילו פרטים חסרים. הפרטים החשובים להנפקת הכרטיסים הם שם בעברית ובאנגלית (כמו בדרכון), מספר דרכון, כתובת ותמונה.
- המועדון האלפיני מברך את גיא שפיר שזכה במקום הראשון בתחרות הטיפוס שנערכה בקרית אונו. בפרסים ראשונים בקטגוריות האחרות זכו גם: תמר גולדמן, נטע דורון, גילי טנא, גיא ספיר, נטע דורון. עוד הצטיינו: אשד בוטל, דימה סטרוגונוב, דורית שוחט, רותם יעקובס, רועי בנגמן, איתמר רוטשילד, לירון כהן, רועי דגן.
- נפתחה ההרשמה לקורס הובלה נוסף. הקורס מיועד למטפסים בכל הרמות, בעלי נסיון של מספר חודשים או יותר, המעוניינים להתחיל להוביל על אבני עיגון. הקורס ייערך בסופי שבוע. פרטים נוספים, החומר שיועבר בקורס וכו': בעלון פברואר, או אצל מיכה. המתעניינים מתבקשים להתקשר למיכה ולהרשם.
- קורס מובילי קבוצות בהרים ייערך בשאמוני, צרפת, בתאריכים 27.7.98 עד 8.8.98. הקורס מיועד למטפסים המובילים על אבני עיגון ובעלי נסיון בשלג ו/או קרח. המעוניינים מתבקשים לשלוח קורות חיים (בנושא טיפוס) למועדון האלפיני, ויפה שעה אחת קודם.
- נפתחת ההרשמה לקורס מדריכי טיפוס. המעוניינים מתבקשים להתקשר למיכה.

התנצלות: בעלון הקודם נשמט בטעות שמו של ארנון נצר שרשם דברים לזכרו של יואב ניר ז"ל

רשימת השתלמויות

6: השתלמות חילוץ מוביל, 24.7.98, בית אריה.
7: טיפוס מלאכותי. 5.9.98, המעוך העליון במשאש.
ההשתלמויות הבאות הינן מעשיות ולכן מחירן מעט גבוה יותר והוא 50 שקלים לחברי מועדון. ההשתלמויות יתקיימו עם מינימום של 20 איש. למטפסים שאינם חברי מועדון ההשתתפות בתשלום 150 ש"ח להשתלמות. לפרטים נוספים והרשמה לפנות למיכה.
נשמח לקבל הצעות לנושאים נוספים.

חברי הועד

אלון אייזנברג	08-9723016
מיכה יניב	02-6789478
יואל שטרלינג	06-6370154
אשד בוטל	03-9330724
גלעד מרגלית	09-7492271

כתובת המועדון: המועדון האלפיני הישראלי
ת.ד. 59319, תל אביב 61593

כתובת אתר המועדון באינטרנט:
/http://www.geocities.com/yosemite/9937

תיבת דואר אלקטרוני:
E - MAIL : israel-alpine@mail.geocities.com

השני: תאונות. הפעם תאונה שרלוונטית יותר לקיץ. מטפסים רבים יוצאים להוביל מסלולים ארוכים במקומות שונים בעולם. אנו מפרסמים כאן תיאור תאונה שקרתה לאנדריאה ויניב בצרפת.

טיפוס נעים
מיכה

רק שתדעו: העלון יוצא לפגרת קיץ. העלון הבא ייצא בספטמבר. ניתן לשלוח כתבות ורכילות לכתובת המועדון האלפיני. לטענות, מענות ובירורים: מיכה.

ãáø äòåøêî

והפעם: שני נושאים, שניהם אינם חדשים למדור זה:
הראשון: בימים אלה ממש מוקמת קבוצת עבודה מטעם המועדון האלפיני שתנסה כיוון חדש במגעים עם רשות שמורות הטבע בנוגע לטיפוס באתרים שונים בארץ. זהו הזמן להביא את כל חבריכם להיות חברים גם במועדון האלפיני כדי שנוכל להציג את עצמנו כנציגים של ציבור גדול ככל האפשר.
זהו, לא נכביר דברים בנושא, ורק נזכיר את המבצע המתפרסם בעמוד 3.

öéåã

חזרנו, והפעם אנו סוקרים את אבני העיגון הפאסיביות שניתן למצוא בארצנו הדלה והרעועה. אבני עיגון, או כפי שהן נקראות בעברית נכונה:"רוקים" (מילה שאושרה לאחרונה, דרך אגב, על ידי האקדמיה ללשון העברית), אינן שונות באופן מיוחד בתכונותיהן, וההחלטה לקנות סט כזה או אחר נובעת משיקולים אחרים שהחשובים ביניהם הם: המחיר ו - 'את זה בא לי'.
פעם נקראו כל אבני העיגון:"צ'וקים" לזכר ה - chock stones, אותן אבנים שנהגו לתקוע בחריצים והן אמותיהן של אבני העיגון המודרניות. השם המקורי 'רוקים' הוא כמובן שם מסחרי ששייך אך ורק לרוקים של חברת Wild Country מאנגליה, שבמשך שנים (אם לא עשרות שנים) היו הדבר היחיד הדומה לאבני עיגון שניתן היה להשיג בארץ. כיום, תודה לאל וליבואנים, קיימות אבני עיגון דומות ממגוון יצרנים וממגוון מדינות, עם פיזור אחיד יחסית על פני הגלובוס, ולכן יש לנו ממה לבחור. מכיוון שהצורה היא הפרמטר החשוב יותר, המבדיל בין אבני עיגון של חברות שונות, מובאים כאן איורים של אבן עיגון מכל דגם.

חברה	שם	גדלים	הערות	מחיר ליחידה	מחיר לסט (מס. עגינות)
Wild Country	rocks	0-0.75 1-10 7-10	על כבל על כבל על דיינימה	40 35-44 70	(4) 136 (10) 335
Wild Country	SuperRocks	1-6		40-45	(6) 212
DMM	WallNuts	1-10		35-45	
DMM	PeaNuts	1-5			(5) 200
CAMP	BoloNuts	1-6	דו צידית	40-48	(6) 228
CAMP	Stopper	1-7		28-35	(7) 173
CAMP	Hex	1-5 1-11	עם כבל ללא כבל	30 11-45	(5) 140 (11) 225
HB	Curved	0-1 2-9	פליז על כבל אלומיניום על כבל	57-60 41-60	30% פחות על סט
Black Diamond	Stopper	1-13		41-55	30% פחות על סט

Stopper ((Black Dimond) Curved (HB) SuperRocks (Wild Country) rocks ((Wild Country) WallNuts (DMM) PeaNuts DMM))

מבצע חבר מביא חבר במועדון האלפיני

כל חבר נוסף שתביא למועדון האלפיני יגדיל את סיכוייך לזכות בזוג נעלי טיפוס חדשות על פי בחירתך ומידותיך

כל שעליך לעשות הוא לבקש מחברך, המצטרף למועדון, להוסיף את שמך לטופס ההרשמה כחבר המועדון שהביא אותו לשורותינו
מתוך כלל השמות (כל שם יכול להופיע יותר מפעם אחת) יעלה אחד בגורל, ובעליו יהיה המאושר באדם, וגם בעליו של זוג נעלי טיפוס משובחות
(ההגרלה תיערך בסוף הקיץ)

ú÷øéú áåøãåï / àðãøéàä òðúé åéðéá ùåùï

בקירות הערוץ של נחל הוורדון (Gorge du Verdon) אשר בדרום צרפת, מי לא יודע, כל המסלולים מבולטים ואין צורך להביא אבני עיגון. באותו קניון מרהיב, מי לא יודע, הסלע יציב מאד, שום אבן לא תישלף, ואין בכלל צורך בקסדה.

והרי לכם סיפור המתאר תמונה קצת שונה. מדובר בשני ישראלים, אנדריאה ויניב, שבאו לטפס בורדון. הם בחנו את מדריך המסלולים של ברנרד גורז'ון, והחליטו על מסלול של כמה פיצ'ים שעשה רושם מעניין ומדורג בתחום יכולתם; במבט ראשון נראה דומה מאד ל'דל גריז' המפורסם (Dalle Gris), אך מתחיל מ'גן הבננות' במקום מ'גן הסנאים' היותר מוכר. נזכיר, לטובת אלה מן הקוראים שאינם מכירים את הוורדון, שבאמצע גובה המצוק ישנה שורה אופקית של מרפסות מיוערות המכונות 'גנים'. מקובל להחנות את הרכב בראש המצוק ולקבוע שם את הבסיס, לגלוש להתחלת המסלול המיועד, למשל לאחת המרפסות האלה המכונות 'גנים', ולהתחיל לטפס משם כלפי מעלה. לא נגלה כאן את שם המסלול שנבחר באותו יום, שמא יתפרש חלילה כהמלצה.
כשהשניים התחילו לגלוש לכיוון גן הבננות, ראו חבל בצבע ורוד קשור בראש המסלול ומשתלשל מטה, לא ברור למה, ולא ברור עד איפה (נסתבר בדיעבד שלא הגיע עד לגן הבננות). בתחילת הגלישה נראו בבירור, קצת ימינה מקו הגלישה, כמה בולטים של הפיץ' העליון, אבל יותר למטה נעלמו כל סימני ה'ציביליזציה', הסלע נראה רקוב לחלוטין, והשניים תיארו לעצמם שהמסלול המיועד מוסתר, ונמצא מן הסתם קצת ימינה מהם, כלומר מתחת לאותם הבולטים שנראו בפיץ' העליון. איזו טעות!...
מתחילים לטפס. תחילה אלכסון לא בעייתי במיוחד, למעלה וימינה, כלומר לכיוון קו המסלול המשוער. קובעים תחנה על רוקים, די בטיחותית אף כי hanging belay. הסלע נראה בלתי יציב ביותר, אבל, מה לעשות, חייבים לצאת משם איך שהוא. אנדריאה מוביל. כמה מטרים (שלוש עגינות) מעל התחנה היה קטע על גבול היכולת הטכנית שלהם (משהו כמו 6a), אבל עדיין בתחום ה'שווה לנסות'. אנדריאה עולה כמטר- מטר וחצי מעל לעגינה האחרונה, ואז מספיק לצעוק: falling!"", ידו הימנית מחליקה מאחיזה 'מיקרו' והוא נופל. העגינה האחרונה תולשת (ומפילה על השניים) בלוק אבן מתפורר. זו שמתחתיה (טריקם מס' 1) נשלפת תוך כדי חריטת פס עמוק בסלינג האדום שלה, ורק העגינה השלישית (כלומר הראשונה מעל התחנה, עגינת הכיוון), טריקם מס' ½, עוצרת את הנופל כשני מטרים מתחת למאבטח.
הירך השמאלית של אנדריאה מתחילה לדמם במידה מדאיגה והמכנס נעשה יותר ויותר אדום. קרסולו הימני התעקם תוך כדי נפילה, והוא קיבל כנראה נקע או שבר קל. ברור שתהיה לו בעיה עם המשך הטיפוס. יניב נפגע בצוואר, אבל מצידו אפשר להמשיך לטפס. שניהם מכריזים כי היה שווה לטפס עם קסדה במשך עשרה ימים רצופים, ולו רק בשביל השניות הספורות של נפילת גוש האבן הזה ומטר האבנים שאחריו. יניב מציע לגלוש למטה עד לשביל 'מרטל' (העובר בתחתית הערוץ), אבל אנדריאה, שכבר היה מספר פעמים בוורדון ומכיר קצת יותר את האזור, מסביר לו שמה שנראה משם כתחתית הערוץ אינו אלא מרפסת מיוערת (גן הבננות) שמתחתיה מצוק שלילי בגובה שמעל לאורך החבלים שברשותם; חייבים לצאת למעלה.
תיק העזרה הראשונה נשאר במכונית, כמה פיצ'ים מעליהם.
עושים טרוורסת מטוטלת (pendulum) שמאלה כדי לחזור לקו הגלישה, ומחליטים שכדאי לעלות בפרוסיקים על אותו חבל ורוד שמישהו, במזל, השאיר קשור בראש המסלול. צאו וחישבו מה ההסתברות ששני מטפסים ייתקעו במצב בעייתי, ושמטרים ספורים לידם יימצא חבל הצלה מוכן!! זהו בוודאי לא צירוף מקרים שכדאי לבנות עליו.
ליניב אין פרוסיקים. אנדריאה מעביר לו את שני הפרוסיקים שלו ומבטיח שיסתדר גם בלעדיהם; לוקח את החבל הדק (בעובי 6 מ"מ) של אחד ההקסים (ראה ציור 1), ועוד סלינג עבור קשר היידן, ומתחיל לעלות. ההיידן מחליק כל הזמן ואנדריאה עושה אותו כמה פעמים מחדש, משנה את מספר הליפופים, מוסיף טבעת, עובר לבכמן, מנסה פרוסיק צרפתי עם הסלינג - שום דבר לא עוזר, הסלינג מחליק וצריך לכופף את החבל הורוד מתחת לסלינג כדי להמשיך לעלות; זה מפרך. אנדריאה מגיע לעץ חזק, נקשר ומתחיל לאבטח את יניב. יניב מתעלם מהפרוסיקים ועולה בטיפוס; מגיע לעץ ללא נפילות אך לדעתו לא ניתן היה להוביל את הקטע הזה, בשל האופי הרופף של הסלע.
נראה שהדימום בירך של אנדריאה מתחיל להיחלש. ממשיכים כשאנדריאה עולה ראשון בפרוסיקים, נקשר ומאבטח מלמעלה את יניב שעולה בטיפוס. לדבריו - עם קצת תחמונים.
אנדריאה מגיע לסוף המסלול עם דמדומים כשבעל החבל הורוד (שבינתיים הגיע ונתבקש באמצעות צעקות מלמטה שלא להסיר עדיין את החבל) ממתין בסבלנות שהעליה תסתיים. מציע עזרה. תודה אבל כבר אין צורך. תודה גם על שימוש בחבל ועל הסבלנות, קבל נא הזמנה לכוס יין כשנגיע למחנה.
סוף טוב - הכל טוב.

אז מה היה לא בסדר? מה הלקח שאפשר ללמוד מן התקרית?

1. כדאי לנצל מה שיש. הוורדון שופע מסלולים מבולטים בסלע יציב, וכולם נפלאים; להגיע לוורדון ולחפש מסלול מתפורר וללא בולטים זה כמו להכנס למסעדת הדגים הטובה בעיר ולהזמין שם, עם כל הכבוד, חומוס בפיתה.
2. יש להזהר מהרגשת ביטחון קצרת מועד. בימים שקדמו לאירוע המתואר, טיפסו השניים בעזרת אבני עיגון כמה מסלולים ארוכים מבולטים או מפוטנים (מלשון פִּיטוֹן - יתד) רק באופן חלקי, והכל התנהל כשורה. כנראה שנכנסו לשאננות; עובדה, לא נופלים. לולא השאננות היו בודקים תוך כדי גלישה איפה בדיוק המסלול המיועד, אולי היו דוחים אותו, ובכל אופן, העובדה שאין במסלול אף בולט או פיטון או סימון אחר, פרט לפיץ' העליון, לא היתה באה להם אז כהפתעה.
3. בכל מסלול של יותר מפיץ' אחד יש לקחת עזרה ראשונה. לולא השאננות הזו, לא היו שוכחים את תיק העזרה הראשונה במכונית. קצת חיטוי הן לירך של אנדריאה והן לצוואר של יניב, ותחבושת אלאסטית עבור הקרסול הכואב של אנדריאה, היו חוסכים ע׳גמת נפש ואי נעימות.
4. שני פרוסיקים אישיים הם ציוד חובה לכל מטפס. קשרים בלתי מחליקים למיניהם, מרינר, כל אלה הכרחיים בחילוץ, היחלצות והצלה. מסמר שיער לחשוב שבמשך עשרה ימים טיפסו השניים כשאין על יניב אפילו פרוסיק אחד למקרה הצורך; כך הם טיפסו יומיים קודם לכן מסלול של ארבעה עשר! פיצ'ים לפסגת הסנט - ויקטואר (Mont-Saint-Vctoire).
5. אם כבר יש תיאור מסלול, כדאי לעבור על כל הפרטים. הם עברו עליו רק ברפרוף. רק אחרי האירוע התפנו לפענח את כל המשולשים והעיגולים (הסימונים המוסכמים לתיאור מסלול במדריך) לפי המפתח שבתחילת הספר, והסתבר שכל המידה הדרוש היה שם: מסלול של 3 עד 5 פיצ'ים (כבר חשוד; כזה חופש בחירה!? כנראה שאין תחנות מסודרות), המסלול בלתי מסומן, עובר בחלקו שמאלה מהסדק הראשי, ולא ימינה כפי שחשבו השניים, ללא עגינות מוכנות אף לא בתחנות. גם אבני עיגון וגם פיטונים הכרחיים, אורך החבל הדרוש - לפחות 50 מטרים. אין שום הצדקה לעובדה שכל אלה נתגלו בהפתעה גמורה, ורק תוך כדי טיפוס.
6. כל אחד מהמטפסים במסלול מולטי-פיץ' צריך להתמצא קצת גם 'מסביב'. לא מספיק שאחד בלבד מתוך החוליה חושב שהוא מכיר את האזור. צריך שכל אחד יציץ במפות ובשרטוטי המצוק הנדון, שידע האם ואיפה יש אפשרויות למילוט, מה אורך הגלישות למקרה שצריך, האם קיימת טרוורסה למסלול קרוב וכו'. אילו יצא יניב עם בן זוג 'חדש לאזור', או אילו היה אנדריאה חסר הכרה בנסיבות המתוארות לעיל, היו נתקעים השניים בשפת גן הבננות במצב, כנראה, חמור ביותר.
7. אחרי תקרית כלשהי - היה מודע לאפשרות שאתה לחוץ, אפילו אם אינך חש בזה. בשיעורי 'פסיכולוגיה של המאמץ' לומדים שככל שאדם לחוץ יותר, כך הוא יותר ממוקד. הריכוז שלו בנושא מסויים עולה, אבל מספר הנושאים בהם הוא מסוגל להתרכז בו זמנית, יורד. אנדריאה, לדבריו, לא הרגיש לחוץ כלל במשך כל האירוע. אבל, עובדה, כשנוכח שהסלינג מחליק (בעת הטיפוס על החבל) לא היה מסוגל לחשוב על סידור 'גרדה על הנעל' (ציור 2), שעשוי היה לחסוך זמן ומאמץ. הוא נשאר נעול על השיטה הראשונה שניסה, וזאת כנראה מחוסר יכולת להתרכז בשתי שיטות בו זמנית.

קראו שוב את הסיפור הזה, וזכרו אותו היטב! אחרי הכל, איזהו חכם, הלומד גם מנסיונם של אחרים.